

Міністерство освіти і науки України

Національний університет фізичного виховання і спорту України

Спортивний комітет України

Матеріали XI Міжнародної інтернет-конференції

Харківська державна академія фізичної культури

Львівський державний університет фізичної культури імені Івана Боберського

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

29 березня 2018 року

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І
СПОРТУ УКРАЇНИ**

**ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО**

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

**ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЮРІЯ
ФЕДЬКОВИЧА**

СПОРТИВНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

«СПОРТ ТА СУЧАСНЕ СУСПІЛЬСТВО»

**Матеріали
XI Міжнародної наукової інтернет-конференції**

29 березня 2018 року

ЗМІСТ**РОЗДІЛ 1****СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОГО СПОРТУ**

БОЛЕВИЧ ЮЛИЯ, ДАВИДОВИЧ ТАТЬЯНА ТЕХНИКО-ТАКТИЧЕСКИЕ ДЕЙСТВИЯ БАСКЕТБОЛИСТОВ В ЧЕМПИОНАТЕ ЕДИНОЙ ЛИГИ ВТБ СЕЗОНА 2016–2017	12
БРАТЧИК ВІТАЛІЙ, СКРИПКА СЕРГІЙ, МИРГОРОДСЬКИЙ ЮРІЙ ВПЛИВ ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИХ ВОЛЕЙБОЛІСТІВ НА ЗМАГАЛЬНУ ДІЯЛЬНІСТЬ	17
ВАСІЛЬЄВА АЛІСА, ШЛЬОНСЬКА ОЛЬГА ХАРАКТЕРИСТИКА ІГРОВИХ АМПЛУА У ВОЛЕЙБОЛІ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ ГРИ	22
ГЕРМАНОВА ЮЛІЯ, КАЛИТА ЛАРИСА МОТИВАЦІЯ І СТИМУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ МЕНЕДЖЕРІВ ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ (НА МАТЕРІАЛІ НСК «ОЛІМПІЙСЬКИЙ»)	27
ГОРЮК ПЕТРО, СУХОДЄЄВ ІЛІЯ ВИКОРИСТАННЯ СПОРТИВНИХ ІГОР НА ПЕРЕДЗМАГАЛЬНОМУ ЕТАПІ ПІДГОТОВКИ СПОРТСМЕНІВ-ЄДИНОБОРЦІВ	32
ДМИТРЕНКО АНАСТАСІЯ, ХІМЕНЕС ХРИСТИНА ОРГАНІЗАЦІЯ ДОБОВОГО РЕЖИМУ КВАЛІФІКОВАНИХ СПОРТСМЕНІВ-ЛУЧНИКІВ	35
ДУБАС ВАЛЕНТИН, ШУТОВА СВІТЛАНА, ТКАЧЕНКО МАРИНА ЗМАГАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ КОМАНД ДРУГОГО ЕТАПУ СТУДЕНТСЬКОЇ БАСКЕТБОЛЬНОЇ ЛІГИ УКРАЇНИ	40
ДУДЦЬКА СВІТЛАНА РОЛЬ ІНТЕРНЕТ-МЕРЕЖІ У ФІЗИЧНІЙ КУЛЬТУРІ І СПОРТІ	45
ЗУЄВ ПЕТРО, БУГАЙ ДМИТРО, ЖУРІД СЕРГІЙ, ТАРАН ЛАРИСА ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН ФУТБОЛІСТІВ ШЛЯХОМ УКЛАДАННЯ КОНТРАКТІВ	49

КОТЕЛЕНЕЦЬ АНТОН, ШЛЬОНСЬКА ОЛЬГА СПЕЦІАЛЬНА ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА КВАЛІФІКОВАНИХ ВОЛЕЙБОЛІСТІВ	54
КУРЗИНА АНАСТАСИЯ, АКУЛИЧ ЛЮДМИЛА ЭФФЕКТИВНОСТЬ СИЛОВЫХ И ПЛАНИРУЮЩИХ ПОДАЧ ВЫСОКОКВАЛИФИЦИРОВАННЫХ ВОЛЕЙБОЛИСТОК	59
ЛЕБЕДИН ОЛЕКСАНДР, ТАБІНСЬКА СВИТЛАНА КОНТРОЛЬ В УПРАВЛІННІ СИСТЕМОЮ ПІДГОТОВКИ ТЕНІСИСТІВ	63
ЛУЦЬ ЮЛІЯ, ПЕТРЕНКО ГЕННАДІЙ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТРЕНЕРА-ВИКЛАДАЧА З ТЕНІСУ НАСТІЛЬНОГО	67
ОСМАНОВА САБІНА, ОСМАНОВА ЕВЕЛІНА, ПЕТРЕНКО ГЕННАДІЙ, МУХА ВОЛОДИМИР РОЗВИТОК ШВИДКІСНИХ ЗДІБНОСТЕЙ ТЕНІСИСТІВ НА ЕТАПАХ ПОЧАТКОВОЇ ТА ПОПЕРЕДНЬОЇ БАЗОВОЇ ПІДГОТОВКИ	73
СЕРЕДА НАТАЛІЯ ІНТЕРНЕТ-МАРКЕТИНГ В ОРГАНІЗАЦІЙНО-УПРАВЛІНСЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ФІТНЕС-КЛУБІВ	79
СКОРОХОД ОЛЕКСАНДР, ШУТОВА СВИТЛАНА, СЕРЕБРЯКОВ ОЛЕГ УЧАСТЬ У ЧЕМПІОНАТАХ СВІТУ З ХОКЕЮ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ СПОРТИВНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ УКРАЇНСЬКИХ СПОРТСМЕНІВ	84
СЛЮСАРЧУК АНДРІЙ, ПОПРОЗМАН ОЛЕКСАНДР ФОРМУВАННЯ І ФУНКЦІОНУВАННЯ ЛОГІСТИЧНИХ СИСТЕМ У ПРОФЕСІЙНОМУ СПОРТІ	89
ТЕЛШЕВСЬКИЙ ДМИТРО, ЯРМОЛЕНКО МАКСИМ АДАПТАЦІЯ НОВОБРАНЦІВ ДО ПОЧАТКУ РЕГУЛЯРНОГО ЧЕМПІОНАТУ В НБА	92
ШИРОКОСТУП РУСЛАН, КРОПИВНИЦЬКА ТЕТЯНА ПЕРСПЕКТИВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ МОДЕЛІ РОЗВИТКУ СПОРТУ В УКРАЇНІ	95
ЩЕПОТІНА НАТАЛІЯ, ЛИПОВЕЦЬКА ЮЛІЯ МОДЕЛЮВАННЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ВОЛЕЙБОЛІСТОК	101
ЮСКОВЕЦ ЕЛЕНА, ЮШКЕВИЧ ТАДЕУШ МОЛЕКУЛЯРНО-ГЕНЕТИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ В СФЕРЕ СПОРТИВНОЙ НАУКИ	106

ЯЧНЮК ІРИНА, ЯЧНЮК СЕРГІЙ, ЯЧНЮК МАКСИМ ОСОБЛИВОСТІ ЕТАПІВ СПОРТИВНОГО ВІДБОРУ БІГУНІВ НА СЕРЕДНІ ДИСТАНЦІЇ	111
--	-----

РОЗДІЛ 2

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ НЕОЛІМПІЙСЬКОГО СПОРТУ

АНТОНЮК ПАВЛО, КРАСНЯНСЬКИЙ КИРИЛО ЕТАПИ ОРГАНІЗАЦІЇ ВСЕУКРАЇНСЬКИХ ІГОР ЄДИНОБОРСТВ	115
БАЙРАМОВ РУСЛАН, БОНДАР АНАСТАСІЯ РОЗВИТОК СУМО У ДИТЯЧО-ЮНАЦЬКИХ СПОРТИВНИХ ШКОЛАХ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	119
БРОВКО ІННА, СТЕПАНЯН НАТАЛІЯ, КРАСНЯНСЬКИЙ КИРИЛО СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК ВСЕУКРАЇНСЬКИХ КОМПЛЕКСНИХ ЗМАГАНЬ З НЕОЛІМПІЙСЬКИХ ВИДІВ СПОРТУ	123
ГОРДИНСЬКА ІЛОНА, ГАЛАМАНЖУК ЛЕСЯ ДІАГНОСТИКА КОМПОЗИЦІЇ СКЕЛЕТНИХ М'ЯЗІВ У ДІТЕЙ В ПРАКТИЦІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ (НА ПРИКЛАДІ НЕПРЯМИХ МЕТОДІВ)	127
ДЕМИДЕНКО ПАВЛО, СОТНИК ЖАННА ПРОБЛЕМИ ТРАВМАТИЗМУ У ЗМІШАНИХ ЄДИНОБОРСТВАХ	133
ДОЛІЧ ТЕТЯНА, СОТНИК ЖАННА АЕРОБІКА ЯК ЗАСІБ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ НАСЕЛЕННЯ	138
ЗАДВОРНІЙ БОГДАН, АНДРІЙЧУК ОЛЬГА ОСОБЛИВОСТІ ПОБУДОВИ ЗАНЯТЬ СТРЕТЧИНГОМ	143
КОЗЛОВСЬКИЙ ВАДИМ, ЄДИНАК ГЕННАДІЙ КООРДИНАЦІЙНІ ЗДІБНОСТІ ХЛОПЧИКІВ 7-10 РОКІВ ІЗ РІЗНИМИ СОМАТОТИПАМИ	147
КОТЛЯР АННА, НАГОРНА ВІКТОРІЯ ЗМАГАЛЬНА ПІДГОТОВКА БІЛЬЯРДИСТОК ВИСОКОЇ КВАЛІФІКАЦІЇ	150
КРАЛЕВ АРТУР, ПОПРОЗМАН ОЛЕКСАНДР ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ НЕОЛІМПІЙСЬКОГО СПОРТУ	156
КУЛАКСІЗОВ РУСЛАН, БАБЕНКО СЕРГІЙ, ЧЕРКАШИНА ЛЮДМИЛА ТЕХНІЧНА ПІДГОТОВКА ГІМНАСТІВ 8-10 РОКІВ	159

МИНЁНОК ЕЛЕНА ФИЗИЧЕСКА КУЛЬТУРА И ЗДОРОВЬЕ СТУДЕНТОВ	165
МИХАЛЬЧУК ОЛЕКСАНДР, СМИРНОВСЬКИЙ СЕРГІЙ РОЗВИТОК РУКОПАШНОГО БОЮ ЯК ВИДУ СПОРТУ У XV-XX СТ.	170
НАУМЕНКО МАРИНА, КОГУТ ІРИНА, МАРИНИЧ ВІКТОРІЯ ЧИННИКИ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ АКВАТЛОНУ В УКРАЇНІ	173
ТРОЦЮК РОМАН, ПОПРОЗМАН ОЛЕКСАНДР ПРОБЛЕМА ПІДГОТОВКИ КАДРІВ В НЕОЛІМПІЙСЬКОМУ СПОРТІ УКРАЇНИ	179
ШИТІКОВА ЄЛИЗАВЕТА, МАРИНИЧ ВІКТОРІЯ ІСТОРИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ СУДНОМОДЕЛЬНОГО СПОРТУ В УКРАЇНІ	182
ЮР ВЛАДИСЛАВ, ЯРМОЛЕНКО МАКСИМ ОСОБЛИВОСТІ ТРЕНУВАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ВИСОКОКВАЛІФІКОВАНИХ КІБЕРСПОРТСМЕНІВ (НА МАТЕРІАЛІ ДИСЦИПЛІНИ CS GO)	188

РОЗДІЛ 3

РОЗВИТОК АДАПТИВНОГО СПОРТУ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ

БЕКАР СЕРГІЙ, КОГУТ ІРИНА, МАРИНИЧ ВІКТОРІЯ СУЧАСНІ ПРОТЕЗНІ СИСТЕМИ: НЕДОЛІКИ І ПЕРЕВАГИ ДЛЯ АДАПТИВНОГО СПОРТУ	193
БОВДА ІРИНА, ЯРМОЛЕНКО МАКСИМ АНАЛІЗ РЕЗУЛЬТАТІВ ВИСТУПІВ ПАУЕРЛІФТЕРІВ НА ІГРАХ НЕСКОРЕНИХ У 2016-2017 РОКАХ	200
БУЛАВІНЕЦЬ ВЛАДИСЛАВ, ГОНЧАРЕНКО ЄВГЕН ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ФУТБОЛУ В АДАПТИВНОМУ СПОРТІ	204
ВОЛЬВАХ ТАЇСІЯ, КОГУТ ІРИНА, МАРИНИЧ ВІКТОРІЯ ОСНОВНІ ЗАСАДИ СТВОРЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА СПОРТСМЕНІВ З ІНВАЛІДНІСТЮ	209
ДЬЯЧЕНКО ОЛЬГА, ЯРМОЛЕНКО МАКСИМ РЕАЛІЗАЦІЯ ФИЗИЧЕСКОЙ ПОДГОТОВКИ В ФЕХТОВАНИИ НА КОЛЯСКАХ	214

- ЗИНОВ МИКИТА, МЕРШАВКА ВАЛЕНТИНА, НАГОРНА ВІКТОРІЯ** ВИЗНАЧЕННЯ ТА ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИХ ПРОБЛЕМ В АДАПТИВНОМУ СПОРТІ НА ПРИКЛАДІ ТЕНІСУ НАСТІЛЬНОГО 221
- КИЗИМЕНКО ГЕОРГІЙ, ДЕМЧЕНКО МАРГАРИТА, НАГОРНА ВІКТОРІЯ, ПЕТРЕНКО ГЕННАДІЙ** ВИКОРИСТАННЯ СПЕЦІАЛЬНИХ КОНСТРУКЦІЙ ШТУЧНИХ КОЛІННИХ МОДУЛІВ В АДАПТИВНОМУ СПОРТІ 226
- ЛАПШИНСЬКА ЄЛИЗАВЕТА, ЯРМОЛЕНКО МАКСИМ** ПРОБЛЕМИ ГАРМОНІЙНОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ СПОРТСМЕНА З ВАДАМИ ЗОРУ (НА ПРИКЛАДІ АРМРЕСЛІНГУ) 231
- МАСЛОВ АНДРІЙ, КОГУТ ІРИНА, МАРИНИЧ ВІКТОРІЯ** ПЛАВАННЯ ЯК ЗАСІБ РЕАБІЛІТАЦІЇ 235
- МІШИНА КАТЕРИНА, МІШИН МАКСИМ** СУЧАСНИЙ СТАН ВІТЧИЗНЯНОГО ПАРАЛІМПІЙСЬКОГО РУХУ (НА ОСНОВІ АНАЛІЗУ ВИСТУПІВ СПОРТСМЕНІВ УКРАЇНИ НА ПАРАЛІМПІЙСЬКИХ ІГРАХ) 240
- НУЖНА ДАРИНА, ЯРМОЛЕНКО МАКСИМ** ТАКТИКА ПРОХОДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЇ 5 КМ СПОРТСМЕНАМИ ЗІ СПИННО-МОЗКОВИМИ ПОРУШЕННЯМИ В ЛИЖНИХ ГОНКАХ 245
- ПЕТРОНЮК АНАСТАСІЯ, СТАРЕПРАВО МАКСИМ, КРОПИВНИЦЬКА ТЕТЯНА** ЕВОЛЮЦІЯ СУСПІЛЬНИХ ПОГЛЯДІВ НА ІНВАЛІДНІСТЬ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО РОЗВИТКУ 249
- ПОВАЖНЮК СТАНІСЛАВ, ШУТОВА СВІТЛАНА, КОНСТАНТИНОВСЬКА НАТАЛЬЯ** РОЗВИТОК БАСКЕТБОЛУ СЕРЕД СПОРТСМЕНІВ З ІНВАЛІДНІСТЮ В УКРАЇНІ 254
- РИБАК ДМИТРО, КОГУТ ІРИНА** МОТИВАЦІЯ СПОРТСМЕНІВ З ІНВАЛІДНІСТЮ ДО ЗАНЯТЬ ФІЗИЧНОЮ КУЛЬТУРОЮ І СПОРТОМ 260
- ТЕЛШЕВСЬКИЙ ДМИТРО, ЯРМОЛЕНКО МАКСИМ** СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АДАПТИВНОГО СПОРТУ В УКРАЇНІ 265
- ШУСТА ІРИНА, ПТИН МАР'ЯН** ЗМАГАННЯ В СИСТЕМІ АДАПТИВНОГО СПОРТУ (НА ПРИКЛАДІ INVICTUS GAMES) 269

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ФУТБОЛУ В АДАПТИВНОМУ СПОРТІ

Булавінець Владислав

Науковий керівник – Гончаренко С. В., к. фіз. вих., доцент

Національний університет фізичного виховання і спорту України,
Київ, Україна

Актуальність. Згідно з останніми даними Організації об'єднаних націй (ООН) у світі проживає понад 1 млрд осіб з помірними та важкими ступенями інвалідності. Соціальна незахищеність осіб з інвалідністю формує у міжнародних та національних інституцій потребу пошуку ефективних і гуманістичних шляхів абілітації та реабілітації зазначеної верстви населення.

У численних наукових дослідженнях підтверджено, що фізичні чи психологічні порушення негативно впливають на соціалізацію, освітній процес, самореалізацію осіб з інвалідністю.

Ефективним і найбільш розвиненим на міжнародному рівні засобом комплексної соціалізації для осіб з порушеннями опорно-рухового апарату, зору, слуху, інтелекту є адаптивний спорт. Початок формування та розвитку адаптивного спорту припадає на кінець XIX – початок XX ст. Саме в цей час з'являються перші спортивні організації для осіб з вадами слуху. У 1924 р. було проведено перші Міжнародні змагання серед глухих спортсменів. Згодом ці змагання отримали назву «Дефлімпійські ігри».

Проте, адаптивний спорт як міжнародний спортивний рух починає формуватися після Другої світової війни (1939–1945 рр.). У 1948 р. в Англії завдяки ініціативі німецького емігранта, лікаря Людвіга Гуттмана було започатковано Сток-Мандевільські ігри. А з 1960 р. почали свою історію Паралімпійські ігри – змагання, у яких беруть участь спортсмени з порушеннями опорно-рухового апарату, вадами зору та з відхиленнями розумового розвитку. В 1960-х роках у США почав розвиватися спорт для осіб з відхиленнями розумового розвитку.

Одним із найпопулярніших і доступних видів спорту в усьому світі є футбол. На відміну від численних видів спорту, представлених у програмах Паралімпійських чи Дефлімпійських ігор, футбол не потребує спеціального інвентаря, громіздкого та дорогоцінного обладнання. Популярність футболу у світі, успішна міжнародна діяльність ФІФА та континентальних федерацій сприяли стрімкому розвитку футболу в структурі адаптивного спорту.

У наукових доробках фахівців визначено історичні (Ю.А. Бріскін) [1], організаційні аспекти розвитку адаптивного спорту в структурі міжнародного спортивного руху (С.Ф. Матвеев, І.О. Когут, Є.В. Гончаренко) [2]. Проаналізовано діяльність Міжнародного паралімпійського комітету як керівного органу у паралімпійському спорті (О.В. Борисова) [2]. Вивчено організаційні засади розвитку та діяльності міжнародної організації «Спеціальні Олімпіади» (М.А. Ярмоленко, А.В. Передерій) [3, 4].

Водночас нам не вдалося знайти достатню кількість досліджень з організаційних питань розвитку футболу в адаптивному спорті. Стрімка

популяризація та складна багаторівнева організаційно-управлінська структура обумовлюють необхідність і визначають актуальність наукових досліджень у зазначеному напрямі.

Мета дослідження – виявити організаційні особливості розвитку та функціонування футболу в паралімпійському та дефлімпійському міжнародному спортивному русі.

Завдання дослідження:

1. Визначити особливості розвитку футболу в структурі міжнародного адаптивного руху.
2. Виявити організаційні засади розвитку паралімпійського футболу на міжнародному рівні.
3. Охарактеризувати особливості розвитку дефлімпійського футболу на міжнародному рівні.

Методи та організація дослідження: аналіз та узагальнення літературних джерел, аналіз документальних джерел, історичні методи, синтезу та аналізу.

Результати дослідження та їх обговорення. Футбол представлений у програмах наймасштабніших міжнародних комплексних змагань: Паралімпійських і Дефлімпійських ігор, Всесвітніх літніх ігор Спеціальних Олімпіад. Систематичні заняття футболом характеризуються різнобічною руховою активністю, формують широкі координаційні та фізичні можливості осіб з інвалідністю. Тренувальна та змагальна діяльність здійснюють позитивний соціалізуючий ефект на спортсменів: формуються життєво необхідні уміння та навички, самостійність, ініціативність, стійкість до несприятливих умов навколишнього середовища, комунікабельність.

У паралімпійському спорті футбол представлений у програмах змагань двох нозологічних груп: для спортсменів з наслідками дитячого церебрального паралічу (ДЦП) – футбол 7х7 та спортсменів з вадами зору – футбол 5х5.

Вперше футбол 7х7 було включено до програми Паралімпійських ігор 1984 р. Змагання проводились у двох містах: Нью-Йорку (США), де змагались представники більшості нозологічних груп, у тому числі спортсмени з наслідками ДЦП, і в Сток-Мандевілі, де проходили змагання для спортсменів з ушкодженнями спинного мозку [2].

У той час розвитком футболу у світі 7х7 керувала Міжнародна спортивно-рекреаційна асоціація осіб з церебральним паралічем (CPISRA). Слід зазначити, що під егідою цієї організації футбол 7х7 входив до програми Міжнародних ігор для осіб із церебральним паралічем (International Cerebral Palsy Games), нині – Всесвітні ігри CPISRA.

З 2015 р. розвитком футболу в паралімпійському спорті керує Міжнародна федерація футболу для осіб з церебральним паралічем (IFCPF), яка була заснована у січні 2015 р. (рис. 1). Міжнародна федерація футболу для осіб з церебральним паралічем – організація, що була створена 2015 р. для розвитку та популяризації футболу для осіб з наслідками дитячого церебрального паралічу у світі. Організація співпрацює з УЕФА, Міжнародним

паралімпійським комітетом (МПК), національними футбольними асоціаціями та національними паралімпійськими комітетами.

CPISRA та IFCPF продовжують співпрацювати на міжнародному рівні. Зокрема футбол входить до програми Всесвітніх ігор CPISRA – комплексних змагань, що проводяться з 1974 р. Метою діяльності IFCPF є підтримка та допомога людям з наслідками церебрального паралічу або іншими неврологічними захворюваннями у реалізації власного потенціалу засобами футболу. Вищим керівним органом IFCPF є Рада. Діяльність Федерації забезпечують такі комітети:

- технічний комітет;
- класифікаційний комітет;
- антидопінговий комітет (складається з двох відділів: терапевтичного використання та тестування).

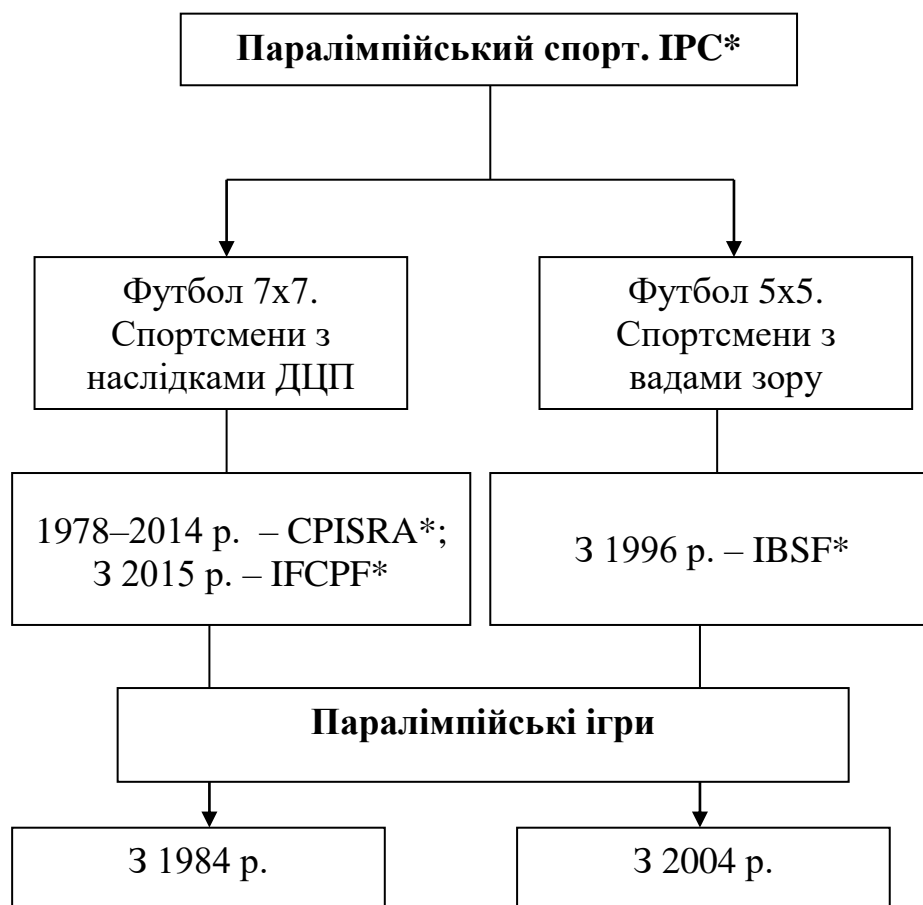

Рис.1. Організаційні засади функціонування паралімпійського футболу

* ІРС – Міжнародний паралімпійський комітет; CPISRA – Міжнародна асоціація спорту та рекреації осіб з наслідками дитячого церебрального паралічу; IFCPF – Міжнародна федерація футболу осіб з наслідками дитячого церебрального паралічу; IBSF – Міжнародна федерація спорту осіб з вадами спорту.

Розвиток футболу для осіб з вадами зору координує IBSF – Міжнародна федерація спорту осіб з вадами спорту. Ця організація є повноправним членом Міжнародного паралімпійського комітету, керує розвитком видів спорту для тотально сліпих осіб і людей з частковим зором. Головний офіс федерації розташований у м. Бонн (Німеччина). Організація була заснована у 1981 році у Парижі (Франція). Наразі футбол для осіб з вадами зору розвивається у 82 країнах: в Європі – у 31 країні, Африці – 19, Америці – 18, Азії – 12, Океанії – 2. Цей вид спорту офіційно було визнано IBSF у 1995 р. Саме тоді було затверджено офіційні правила та проведені перші змагання. Зокрема правила футболу для осіб цієї нозологічної групи адаптовані відповідно до їх можливостей: гра проходить на закритому майданчику, на полі одночасно від кожної команди грають 5 гравців (тому гра називається футбол 5х5, воротарі команд можуть бути абсолютно здорові, гравцям допомагають волонтери, які за допомогою голосових підказок орієнтують гравців на полі, всі польові гравці грають у спеціальних пов'язках на очах, тим самим для всіх учасників змагань створюються рівні умови). У 1997 р. було проведено перші континентальні змагання: Чемпіонат Європи в м. Барселоні (Іспанія); Чемпіонат Америки в м. Асунсьон (Парагвай).

Починаючи з 2004 р. футбол для осіб з вадами зору включено до офіційної програми Літніх Паралімпійських ігор (табл. 1).

Таблиця 1

Футбол 5х5 у програмі Літніх Паралімпійських ігор

Паралімпійські ігри	Кількість команд-учасниць	Переможець	Друге місце	Третє місце
2004, Афіни	6	Бразилія	Аргентина	Іспанія
2008, Пекін	6	Бразилія	Китай	Аргентина
2012, Лондон	8	Бразилія	Франція	Іспанія
2016, Ріо-де-Жанейро	8	Бразилія	Іран	Аргентина

Слід зазначити, що завдяки ініціативності IBSF та її співпраці з FIFA, континентальними футбольними організаціями, починаючи з 1998 р. проводяться чемпіонати світу з футболу 5х5 серед чоловіків та жінок. Більш того, футбол 5х5 включений до програми Всесвітніх ігор IBSF – міжнародних комплексних змагань, що проводяться один раз на 4 роки з 1998 р.

Футбол для осіб з вадами слуху розвивається під егідою Міжнародного спортивного комітету глухих (МСКГ). До програми Дефлімпійських ігор вид спорту включено з 1924 р. Безпосереднє керівництво розвитком футболу для осіб з вадами слуху здійснює Міжнародна дефлімпійська футбольна асоціація (МДФА), що була заснована у 2010 р. У 2015 р. Асоціація стала членом МСКГ. Серед основних напрямів діяльності МДФА визначені наступні: співпраця з МСКГ, ФІФА, створення та розвиток інфраструктури для дефлімпійського

футболу, популяризація футболу для чоловіків, жінок, дітей з вадами слуху, налагодження співпраці з національними організаціями з дефлімпійського спорту, дотримання принципів «Fair Play», підвищення кваліфікації футбольних арбітрів, організація просвітницьких та навчальних семінарів для фахівців і функціонерів.

Висновки.

1. Футбол в адаптивному спорті є одним із найбільш популярних і доступних видів спорту. В Паралімпійських іграх він представлений у програмах змагань для осіб з наслідками ДЦП і осіб з вадами зору. Також футбол включено до програми Дефлімпійських ігор.

2. Тривалий час футбол у паралімпійському русі розвивався під егідою Міжнародної спортивно-рекреаційної асоціації осіб з церебральним паралічем, проте, починаючи з 2015 р. ситуація докорінно змінилася. З 2015 р. розвитком футболу в паралімпійському спорті керує Міжнародна федерація футболу для осіб з церебральним паралічем.

3. Дефлімпійський футбол розвивається з 1924 р. Проте останніми роками його популяризацією та розвитком займається не лише МСКГ, а й новостворена Міжнародна дефлімпійська футбольна асоціація (МДФА). Враховуючи відносно нетривалий період діяльності зазначеної організації, об'єктивно оцінити ефективність її діяльності є неможливим.

Подальші дослідження будуть присвячені аналізу організаційної структури футболу в адаптивному спорті на міжнародному та національному рівні, також планується вивчення особливостей розвитку футболу в Спеціальних Олімпіадах – спортивному русі для осіб з відхиленнями розумового розвитку.

Література

1. Бріскін Ю.А. Параолімпійський спорт : [навч. посіб.] / Ю.А. Бріскін, А.В. Передерій, В.В. Строкатов ; за заг. ред. Ю.А. Бріскіна. – Львів : Арал, 2001. – 141 с.

2. Історичні, організаційні та соціальні аспекти розвитку спорту інвалідів : навч. посіб. / С. Ф. Матвеев, Ю. А. Бріскін, І. О. Когут, Г. В. Данько [та ін.]. – К. : Аконті, 2011. – 250 с.

3. Матвеев С. Актуальні проблеми підготовки спортсменів-футболістів до Спеціальних Олімпіад / С. Матвеев, М. Ярмоленко, Є. Гончаренко // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2015. – № 4. – С. 71–74.

4. Передерій А.В. Теоретико-методичні основи спортивного руху Спеціальних Олімпіад : автореф. дис. ... д-ра наук з фіз. виховання та спорту : [спец.] 24.00.01 "Олімпійський і професійний спорт" / Передерій Аліна Володимирівна ; Львів. держ. ун-т фіз. культури. – Львів, 2014. – 40 с.